

Diarienummer: SUN-2024/526

Handläggare: Alexander Jonsson, gatu- och avfallschef

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Samverkansavtal inom avfallsverksamheten

Förslag till beslut

Samhällsutvecklingsnämnden beslutar att signera samverkansavtalet mellan Knivsta, Håbo, Sigtuna och Upplands-Bro kommuner.

Sammanfattning av ärendet

Knivsta kommun har sedan 2019 samarbetat formellt i avfallsrelaterade frågor tillsammans med Håbo, Sigtuna och Upplands-Bro kommuner. Inledningsvis omfattade samarbetet uppstarten av fyrfacksinsamling och de upphandlingar som projektet krävde. I samband med detta projekt så författades ett samarbetsavtal mellan kommunerna, ett avtal som nu behöver uppdateras.

Samarbetet har utvecklats sedan 2019, och fler upphandlingar har genomförts tillsammans. Utöver upphandlingar så har även kommunernas avfallsorganisationer byggt upp ett nära samarbete som idag innefattar allt från entreprenaddrift och avtalsuppföljning till framtagande av styrande dokument, arbete med kundrådgivning, statistikrapportering och kundsystemarbete. Detta samarbete har bidragit till en utökad servicegrad till medborgarna, fördelaktiga avtal och i slutändan en effektivisering som är till gagn för alla fyra kommuner både när det gäller ekonomi och resurser.

Ärendets uppkomst och historik

Kommunernas ansvar på avfallsområdet har växt i rekordtakt de senaste åren. Lagstiftningen har ändrats på många punkter, och kommunerna är sedan 2024-01-01 ansvariga för förpackningsinsamlingen. 2025 blir även textilinsamling ett kommunalt ansvar. Denna snabba utökning av ansvar skapar utmaningar för kommuner runt om i Sverige. En del av lösningen på detta är att samverka tillsammans med andra kommuner, samverkan är mer eller mindre ett måste för kommuner i de fall man ska kunna mäta med att ta det ansvar som den nya utökade lagstiftningen kräver. Knivsta kommun har sedan 2019 samarbetat formellt i avfallsrelaterade frågor tillsammans med Håbo, Sigtuna och Upplands-Bro kommuner.

Samverkan mellan kommunerna har fram till dags datum utvecklats till den grad att flertalet verksamhetsområden inom avfallsenhetens ansvar får anses vara fördelaktiga att fortsatt samverka kring i kommande upphandlingar. Bland dessa

områden finns även delar där det anses vara fördelaktigt att börja samverka kring efter att befintliga avtal för Knivsta kommun löper ut. Dessa är insamling av mat och restavfall, och sedan årsskiftet även förpackningar, slam- och fettinsamling, farligt avfall, återvinningscentraler/kretsloppsparkar, gemensamma kommunikationsinsatser och gemensamma styrdokument i form av avfallsplan, taxa och föreskrifter.

För att säkerställa att alla kommer är lika delaktiga i arbetet framgent och för att underlätta ytterligare utveckling av samverkan så krävs ett uppdaterat avtal som säkerställer detta. Avtalet sträcker sig till 2030 för att synkronisera med den nuvarande avfallsplanen som också är gemensam, därefter förlängs avtalet löpande.

Denna samverkan har för Knivsta kommun varit absolut nödvändig för att kunna ta de kliv som kommunen har tagit inom avfallsområdet. Kommunen har tagit fullt ansvar för förpackningsinsamlingen, och tack vare bland annat fyrfacksinförandet så har kommunen idag full kostnadstäckning för förpackningsinsamlingen. Ett nytt och tydligare samverkansavtal tillsammans med Håbo, Sigtuna och Upplands-Bro kommuner möjliggör för kommunen att även fortsättningsvis ha en avfallshantering som ligger i framkant, med en god ekonomi och förutsättningar att ge en god service rörande avfallstjänsterna till invånarna i Knivsta kommun.

Konsekvensbeskrivningar

Ekonomiska konsekvenser

Möjligheterna för Knivsta kommun att på egen hand driva pågående projekt och entreprenader är begränsade. Den organisation som Knivsta kommun har internt täcker inte samtliga kompetenser som behövs och är för liten för att erbjuda den service som är möjlig via samverkan. Att inte ingå i samverkan skulle därmed kräva att den egna organisationen växer väsentligt vilket innebär ökade personalkostnader. Det finns utöver det tydliga stordriftsfördelar inom de avtal som kommunerna har gemensamt där det finns tydliga exempel på avtal som Knivsta kommun tidigare haft som löpt ut senaste åren och ersatts av gemensamma avtal med övriga kommuner och därmed sänkt kostnaderna märkbart på entreprenaden.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Samlad bedömning

Förvaltningen bedömer att det är fördelaktigt både ur ett ekonomiskt perspektiv och med hänsyn till vilken servicegrad som verksamheten kan erbjuda kommuninvånarna att ingå i samverkan.

Underlag för beslut och beslutsexpediering

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande, 2024-11-29

Samarbetsavtal, 2019-08-20

Samverkansavtal 2024-11-07

Beslutet skickas till

Akten

Kommunstyrelsen

Jenny Rydåker
Samhällsbyggnadschef

Barnchecklista inför beslut

Alla under 18 år är att betrakta som barn.

1. Påverkar beslutet barn?

Ja Nej

2. Hur har barns bästa beaktats?

En fungerande avfallshantering är något som alla i kommunen behöver. Att samarbeta i avfallsfrågor över kommungränserna skapar möjligheter att hålla nere kostnader och avgifter och samtidigt utöka servicegraden inom avfallstjänsterna. Något som är till nytta för alla som bor och verkar i Knivsta kommun, såväl barn som gamla.

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja

Nej

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument.